

Sygn. akt VIII GC 622/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2019 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Marczevska-Bałdyga

Protokolant starszy sekretarz sądowy Joanna Grudzińska

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2019 r.

w Bydgoszczy na rozprawie, sprawy

z powództwa A. P.

przeciwko D. C.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4338,68 zł (cztery tysiące trzysta trzydzieści osiem złotych sześćdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Marczevska-Bałdyga

UZASADNIENIE

Powódka A. P. wniosła o zasądzenie od pozwanego D. C. kwoty 45 144,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 września 2017 roku do dnia zapłaty. Nadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż pozwany zamówił od powódki towary z grupy „(...)”. Powódka podała, iż zamówiony towar został pozwanemu dostarczony. Powódka podniosła, iż pomimo upływu terminu płatności pozwany nie dokonał zapłaty za otrzymany towar. Powódka wezwała pozwanego do zapłaty, lecz pozwany na powyższe wezwanie nie odpowiedział.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 grudnia 2018 r., sygn. akt VIII GNc 8989/18 Sąd Rejonowy w Bydgoszczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeczności od powyższego orzeczenia pozwany zaskarżył nakaz w całości oraz wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania sądowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, iż nigdy nie zamawiał od powódki towar objęty fakturą VAT nr (...). Pozwany podkreślił, iż dokument WZ przedłożony przez powódkę wystawiony został przez firmę (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa. Pozwany wskazał, iż w/w firma w związku z dokonaną sprzedażą wystawiła pozwanemu fakturę VAT (...), zaś pozwany w dniu 28 września 2017 roku dokonał zapłaty z tytułu powyższej faktury, przy czym w związku z zapłatą kwoty w terminie uprawniony był do pomniejszenia płatności o rabat w kwocie 10 805,07 złotych brutto. Pozwany podkreślił, iż po otrzymaniu od powódki faktury zakwestionował

roszczenie powódki i zwrócił się do niej poprzez swojego pełnomocnika o wyzerowanie faktury. Pozwany wskazał również, iż wystąpił również do spółki (...) z pytaniem dlaczego inny podmiot żąda od niego zapłaty za towar zakupiony w spółce. Pozwany wskazał, iż nie otrzymał odpowiedzi na swoje pisma.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka podtrzymała swoje powództwo. Powódka podkreśliła, iż blisko współpracuje z firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa i w sytuacji, gdy brak jest towaru w jednej z firm, jest on sprzedawany z magazynu drugiej firmy, zaś wysyłka towaru następuje razem. W przedmiotowej sprawie towar sprzedany pozwanemu pochodził zarówno z magazynu powódki, jak i firmy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa. Powódka wskazała, iż wartość całego towaru wynosiła 117 374,40 złotych brutto po odliczeniu rabatu za terminową zapłatę. Pozwana podniosła, iż towar o wartości 51 015,60 złotych brutto został wysłany z magazynu powódki, zaś towar o wartości 72 230,49 złotych został wysłany z magazynu firmy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa. Powódka podkreśliła, iż pozwany w związku z powyższym nie dokonał zapłaty za całość sprzedanego mu towaru.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo Usługowa (...).

(Dowód: CEIDG – k. 8 akt)

Pozwany w dniu 14 listopada 2016 roku zakupił od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa towar pn. (...) za kwotę 82 832,91 zł. W związku z powyższym (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w dniu 26 października 2016 roku dostarczyła pozwanemu towar.

Z tytułu dokonanej sprzedaży (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa wystawiła pozwanemu fakturę Vat nr (...) na kwotę 82 838,91 złotych z terminem płatności do dnia 29 września 2017 roku.

(Dowód: dokument WZ – k. 10 akt, faktura Vat nr (...) – k. 22 akt, potwierdzenie sald – k. 23 akt, zeznania świadka M. S. – k. 66 akt)

Powódka w dniu 14 listopada 2016 roku wystawiła pozwanemu fakturę VAT nr (...) z terminem płatności do dnia 29 września 2017 roku, tytułem sprzedaży towarów pn. (...).

Pozwany w związku z otrzymaniem w/w faktury zakwestionował roszczenie powódki wskazując, iż nigdy nie zamawiał towarów u powódki. Pozwany wezwał powódkę do wystawienia faktury korygującej w celu całkowitego wyzerowania należności objętych sporną fakturą.

(Dowód: faktura VAT nr (...) - k. 9 akt, pismo pozwanego z dnia 24 kwietnia 2017 roku wraz z potwierdzeniem nadania – k. 26, 28 akt).

Pozwany zwrócił się do spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa o zajęcie stanowiska w związku z roszczeniami powódki oraz wskazanie z jakiego powodu inne przedsiębiorstwo dysponuje danymi pozwanego i żąda od niego zapłaty za zakupy dokonane w firmie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa.

(Dowód: pismo pozwanego z dnia 24 kwietnia 2017 roku wraz z potwierdzeniem nadania – k. 27-28 akt)

Pozwany w dniu 28 września 2017 roku zapłacił spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa należność wynikającą z faktury VAT nr (...), pomniejszając płatności o rabat w kwocie 10 805,07 złotych brutto z tytułu zapłaty faktury w terminie.

(Dowód: potwierdzenie wykonania zapłaty – k. 24 akt)

Powódka pismem z dnia 10 października 2018 r. wezwała pozwanego do spłaty należności wynikających z wystawionej faktury VAT w terminie do dnia 15 października 2018 r. Pozwany przedmiotowe wezwanie odebrał w dniu 15 października 2018 r.

(Dowód: odpis wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru- k. 11-12 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów prywatnych oraz zeznań pozwanego. Wskazane dokumenty Sąd uznał za wiarygodne i niebudzące wątpliwości. Dodać należy, że żadna ze stron nie podważała ich autentyczności.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom pozwanego, jako zeznaniom szczerym, rzeczowym, jasnym, logicznym oraz korespondującym z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

Zeznaniom powódki sąd dał wiarę w części, co do tego, że nie zawierała ona osobiście umowy z pozwanym oraz co do tego, że M. K. nie miał upoważnienia do reprezentowania jej, do zawierania w jej imieniu umów. Na wiarę zasługiwały również zeznania powódki co do tego, że część towaru przekazanego pozwanemu stanowiła jej własność. W tym zakresie treść przesłuchania powódki była bowiem spójna z treścią przesłuchania pozwanego. Za niewiarygodne sąd uznał zeznania powódki w części, w jakiej stwierdziła ona, że pozwany wyraził zgodę na wystawienie przez nią na jego rzecz faktury za towar, który pierwotnie dostarczyć miała mu w całości spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa. Nie przedłożono bowiem na tą okoliczność żadnych dowodów poza zeznaniem reprezentanta spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa – (...), który zainteresowany był w pozytywnym rozstrzygnięciu przedmiotowej sprawy.

Zeznania świadka M. S. zasługiwały na wiarę w części, w jakiej zeznał on, że umowa na sprzedaż towaru, którego dotyczy przedmiotowa sprawa, została zawarta pomiędzy pozwanym D. C. a spółką (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa oraz że A. P. umowy z D. C. nie zawierała. Umowa ta została wykonana, towar dostarczono, a dopiero przy fakturowaniu okazało się, że część towaru dostarczonego pozwanemu pochodziła z firmy prowadzonej w ramach indywidualnej działalności gospodarczej przez A. P.. Nastąpiło to na skutek pomyłki ponieważ firma powódki i (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa współpracują i towar przechowywany jest w jednym miejscu.

Sąd nie dał temu świadkowi wiary co do tego, że pozwany wyraził zgodę na zafakturowanie części towaru przez A. P.. Poza twierdzeniami świadka M. S. nie ma bowiem na to żadnych innych dowodów, a pozwany stanowczo temu zaprzeczył.

Jednocześnie sąd miał na uwadze, że wobec zawarcia umowy przez D. C. z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, pozwany nie mógł skutecznie wyrazić zgody na wystawienie faktury (za dostarczony w ramach tej umowy towar), przez inny podmiot. Nie zmieniałoby to bowiem faktu, iż umowa zawarta była ze spółką, zaś wystawienie faktury przez inny podmiot mogłoby prowadzić do obejścia przepisów prawa podatkowego, wobec unikania dokonywania przesunięć towaru pomiędzy dwoma innymi podmiotami gospodarczymi – firmą (...) prowadzoną przez powódkę i spółką (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa.

Oceniając zeznania świadka M. K., Sąd miał na uwadze okoliczność, iż świadek ten pozostawał w konflikcie ze spółką (...) - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa jak również z A. P., spółkę tą reprezentującą, z uwagi na dyscyplinarne rozwiązanie z nim umowy o pracę. Sąd dał zatem wiarę zeznaniom tego świadka jedynie w części, w jakiej jego zeznania zgodne były z zeznaniami powódki i M. S. tj. co do tego, że pozwany zawierał umowę z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa. Sąd nie oparł swoich ustaleń na zeznaniach tego świadka co do ustalonej przez pozwanego i (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa ceny za kupiony w w/w spółce towar. Wobec konfliktu pomiędzy świadkiem a spółką (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, zeznania świadka oceniono jako niewiarygodne, a ponadto, z uwagi na

ustalony brak legitymacji procesowej po stronie powodowej, okoliczność ta nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd miał na uwadze treść art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie, z którym Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Sąd oddalił wniosek o otwarcie zamkniętej rozprawy na nowo i dopuszczenie dowodu z prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 października 2017 roku (sygn.. VII P 472/17) oraz z dokumentów w postaci faktur VAT za (...) z 11 sierpnia 2015 roku i 13 kwietnia 2016 roku, a także z kopii karty z książki nadawczej z listopada 2016 roku.

Co do wymienionego wyżej wyroku, to sąd dysponował nim już wcześniej i dowód z tego dokumentu został przeprowadzony na rozprawie w dniu 9 września 2019 roku, zaś jedyna zmiana w dokumencie przedłożonym po zamknięciu rozprawy polegała na wzmiance o prawomocności tego wyroku. Uwzględnienie wniosku strony powodowej było zatem zbędne i prowadziłyby w tych okolicznościach jedynie do przedłużenia postępowania.

Jeżeli natomiast chodzi o dokumenty w postaci faktur VAT za (...) z 11 sierpnia 2015 roku i 13 kwietnia 2016 roku, a także z kopii karty z książki nadawczej z listopada 2016 roku, wniosek o ich przeprowadzenie sąd ocenił jako spóźniony i prowadzący jedynie do przedłużenia postępowania, albowiem dokumentami tymi powódka dysponowała już składając pozew w sprawie, a niezwłocznie po doręczeniu jej sprzeciwu od nakazu zapłaty powinna była skompletować i przedłożyć w Sądzie wszystkie dowody uzasadniające jej roszczenie. Przedłożenie dowodów po zamknięciu rozprawy z pewnością było spóźnione.

Wobec powyższego wniosek o otwarcie zamkniętej rozprawy na nowo i przeprowadzenie spóźnionych dowodów nie zasługiwał zatem na uwzględnienie.

Pełnomocnik powoda obecny na posiedzeniu, na którym wydano postanowienie o oddaleniu wniosku o otwarcie zamkniętej rozprawy na nowo, (a następnie opublikowano wyrok), nie złożył zastrzeżeń do w/w decyzji sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Wobec kwestionowania przez pozwanego okoliczności zawarcia umowy z powódką, w pierwszej kolejności należało rozważyć czy po stronie powodowej istnieje legitymacja do wytoczenia powództwa.

Posiadanie przez powoda zdolności sądowej i procesowej daje mu uprawnienie do bycia stroną (w szerokim rozumieniu) w postępowaniu sądowym. Obie zdolności, oceniane z punktu widzenia przepisów procesowych pozwalają na stwierdzenie, że z ich udziałem może być prowadzone ważne postępowanie sądowe, nie wyjaśniają natomiast, czy powód pozostaje do przedmiotu sporu w określonym przez prawo materialne stosunku.

Nie budzi wątpliwości, że tylko ze stosunku określonego przez prawo materialne płynie uprawnienie konkretnego podmiotu do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu konkretnemu podmiotowi. To szczególne uprawnienie, oceniane z punktu widzenia prawa materialnego, nazywane jest legitymacją procesową. Jeśli zostanie wykazane, że strony są związane prawnomaterialnie z przedmiotem procesu, którym jest roszczenie procesowe, to zostanie wykazana legitymacja procesowa powoda i pozwanego.

Przez legitymację procesową rozumie się zatem materialnoprawne uprawnienie strony procesowej do występowania w konkretnym procesie. Wynika ona ze stosunku prawnego łączącego strony procesowe. Innymi słowy powód i pozwany muszą być związani prawnomaterialnie z przedmiotem procesu. Legitymację procesową powoda określa się jako czynną, a brak owej legitymacji prowadzi do oddalenia powództwa. Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, że dla rozstrzygnięcia czy podmiotowi wnoszącemu pozew przysługuje legitymacja procesowa czynna koniecznym jest odwołanie się do norm prawa materialnego.

Sąd zważył, iż zgodnie z art. 353 § 1 k.c. zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego (art. 353¹ k.c.).

Zgodnie z art. 535 kodeksu cywilnego, przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Podstawowym przedmiotem sprzedaży jako stosunku prawnego, jest przeniesienie przez sprzedawcę na kupującego własności rzeczy – nieruchomości i rzeczy ruchomych. Obok przeniesienia własności rzeczy, podstawowym obowiązkiem sprzedawcy jest obowiązek jej wydania, co oznacza przeniesienie posiadania rzeczy.

Podstawowym obowiązkiem kupującego jest zapłata świadczenia pieniężnego – ceny, a spełnienie tego obowiązku powoduje wygaśnięcie zobowiązania dopiero wówczas, gdy sprzedawca otrzymał gotówkę, lub też uznany został jego rachunek bankowy albo obciążony został rachunek kupującego.

Sąd zważył, że w procesie cywilnym ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania i to one są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). Innymi słowy ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo (żąda czegoś od innej osoby) obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu (czyli neguje uprawnienie żądającego) obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. W myśl ogólnych zasad procesowych, to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1997 r., sygn. II CKN 531/97, Lex nr 50550), a na stronie pozwanej spoczywa obowiązek wykazania, że powodowi jego żądanie nie przysługuje (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., sygn. IV CSK 299/06, Lex nr 233051).

W przedmiotowej sprawie powódka nie wykazała, iż doszło pomiędzy stronami do powstania stosunku obligacyjnego.

Z zebranego materiału dowodowego wynikało, iż umowa, w wykonaniu której dostarczono pozwanemu towar, zafakturowany przez powódkę, zawarta została przez pozwanego ze spółką (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa. Powódka nie zawierała umowy z pozwanym. Wyraźnie zeznali to świadkowie – M. S. i M. K. jak i pozwany. Powódka natomiast podała, że osobiście nie zawierała umowy z pozwanym, a M. K. nie miał upoważnienia do działania w jej imieniu.

M. S., który zdawał się mieć największą wiedzę na temat procesu zawierania umowy pomiędzy stronami i jej realizacji, wyraźnie zeznał, że towar został pozwanemu dostarczony jako towar od spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, a przy fakturowaniu okazało się, że na stanie spółki brak towaru sprzedanego pozwanemu, został mu więc dostarczony towar będący na stanie firmy powódki. Nie twierdził on natomiast, że pozwany zawarł umowę z powódką.

Nawet jeśli pozwany zgodziłby się na dostarczenie mu przez spółkę (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa towaru od innego podmiotu, nie znaczy to że zawarł on z tym innym podmiotem umowę. Pozwany nie mógł też skutecznie wyrazić zgody na wystawienie faktury (za dostarczony w ramach umowy ze spółką towar), przez inny podmiot. Nie zmieniałoby to bowiem faktu, iż umowa zawarta była ze spółką, zaś wystawienie faktury przez inny podmiot mogłoby prowadzić do obejścia przepisów prawa podatkowego.

Sąd nie oceniał w niniejszym postępowaniu, jak strony umowy ((...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa i pozwany) umówiły się co do ceny za sprzedany towar. Wobec braku legitymacji procesowej po stronie powodowej, nie miało to bowiem znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Mając na uwadze ogół powyższych okoliczności, z uwagi na brak legitymacji procesowej po stronie powodowej, Sąd oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik procesu, a więc na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. Przegrywająca sprawę powódka powinna zwrócić pozwanemu kwotę 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego, kwotę 3600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych), oraz 721, 68 zł tytułem zwrotu wydatków pełnomocnika pozwanego, według przedłożonego spisu kosztów, związanych ze stawiennictwem pełnomocnika pozwanego na posiedzeniach w dniach 20 maja 2019 roku, 22 lipca 2019 roku i 9 września 2019 roku.

Sędzia Agnieszka Marczevska-Bałdyga